

להזות בנועם רחמי"ה

ולבקר בהיכלו

דרך ושער לבאים לעסוק
בתורת הקבלה

מיוסד על פי שיחות קודש שזכינו לשמוע מאת
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

יו"ל לקראת יו"ד דמרון הארזו"ל ה' אב תשפ"ה
פעיה"ק ירושלים תובב"א

ולבקר בהיכלו

ח"ל ע"י

ועד להוצאת דברות קודש

מב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שע"י מוסדות קאמרנא בארה"ק

שכונת ארזי הבירה פניה"ק ירושלים תובב"א

♦

לשמיעת דב"ק ושיעורי ב"ק מרן רבינו שליט"א

2080-796-074 שלוחה 2

♦

לכל עניני הקיבוץ ניתן לפנות לטל': 8780-852-054

♦

עיצוב ועימוד: יצחק גלבר 217-130-0527

פתח ההיכל

בדור זה האחרון עדים אנחנו להתעוררות רב בקרב עם בני ישראל, חסידים ואנשי מעשה, שנתעורר לבבם לעסוק בפנימיות התורה, וכפי שמתבאר בארוכה בכל כתבי **מרן האריז"ל**, ולסיבה הנודעת, לעבוד את ה' ביתר התעוררות וכוונה, ולקיים את המצוות, ולעסוק בתורה ותפילה בכונות פנימיות, ולייחד שם קוב"ה ושכינתיה ביחודא שלים, במחשבה דיבור ומעשה.

והנה הדבר מצוי אצל רבים החפצים לבוא בשער, שחסרה להם הדרך הנכונה והבהירה לדעת המעשה אשר יעשון, מפני הבלבול הגובר בלימוד תורת הסוד, אשר רב הנסתר על הגלוי.

לכן לקראת יו"ד דמרן האריז"ל, ליקטנו מהני מילי מעלייתא שיחות קודש שזכינו לשמוע מאת **כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א** בעל '**היכל הרצון**' בהזדמנויות שונות, הנהגות ישרות והקדמות אמיתיות לכל מי שחשקה נפשו לעסוק בתורת הנסתר, ועל החובה והמעלה לעסוק בפנימיות התורה.

וזה מעשה הקונטרס אשר אנחנו נותנים היום לפניכם ברכה. הקונטרס מחולק לה' מאמרים. ג' המאמרים הראשונים הינם ליקוט משיחות קודש, ומכילים בקרבם הדרכות ישרות בלימוד תורת הנסתר, בתוספת נופך, אוצר בלום על לימוד הקבלה בחסידות, ובחצרות זידיטשוב וקאמרנא.

מאמרים ד', וה', הינם דברות קודש על גדולת מרן האריז"ל שזכינו לשמוע מכ"ק מרן רבינו שליט"א, בסעודת ההילולא ה' אב תשפ"ד בעיה"ק צפת על יד ציונו הקדוש.

ובכן מצלאין אנו לחיי מלכא, הוד כ"ק מרן אדוננו מוריננו **ורבינו שליט"א**, המדריכנו בדרכי אלוקים חיים, תורה עבודה ויראת שמים וחסידות, יזל מים מדליו מים חיים להרוות הנפשות הצמאות, אורך ימים ושנות חיים יוסיפו לו ולכל הנלווים אליו, בבריות גופא ונהורא מעליא, ונזכה כולנו להתחמם לאורו עוד רבות בשנים, עדי נזכה בקרוב לנבואת הנביא (מלאכי א ג): הנני שלח מלאכי, ופנה דרך לפני, האדון אשר אתם מבקשים, ומלאך הברית אשר אתם חפצים, ופתאום יבוא אל היכלו.

ה' אב תשפ"ה
מערכת 'ולבקר בהיכלו'

תיבן הענינים

מאמר א' • לימוד זיה"ק וקבלה עם תינוקות ובחורים.....ז

"היו לומדים עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזוהר • הדברים ברורים ונכונים לשעה ולדורות • מזהות ותוכן ספר הזוהר הקדוש • לימוד עם תינוקות קטעי זוהר מובנים והמעוררים הנפש • בשנות הבחורות עיקר הכלל יעסוק בנגלות התורה • כאשר יעסוק בראשית שנותיו בנגלה יראה אחר כך ברכה בנסתר

מאמר ב' • דרך ושער לבאים בתורת הנסתר.....יג

הזמן המתאים ללימוד תורת הנסתר • לא לחכות לגיל ארבעים • ראשית צריך ללימוד את ספר 'שער הקדושה' • כלל גדול שלא לשטות את עצמו • לא כל אחד נמשך ללימוד תורת הנסתר • מי שנמשך ללימוד ראוי וזכאי לכך • מי ששורשו באצילות נמשך אחר לימוד הקבלה כי שם שורשו • מי שלומד בתורת הסוד מתקשר לנשמת האר"ז

מאמר ג' • דרך הבעל שם טוב מושתתת על פי דרך האר"ז'ל'.....יח

סיבת המניעה ללימוד בתורת הנסתר • המציאות מוביחה שכל הליכות החיים משתנות על ידי לימוד הנסתר • כל דרך הבעל שם טוב בנוי על פי תורת הנסתר • שיטת רביה"ק ללימוד תורת הנסתר לבתולה על הסדר • לשון רביה"ק ה'היכל הברכה' ז"ע על החובה לעסוק בתורת הנסתר • הסיבה שלא מצינו אצל שאר צדיקי החסידות שעסקו בתורת הנסתר • תורת הצדיק תלוי לפי העם שמסתופף אצלו • ספרי החסידות בדורות הראשונים מלאים בעניני קבלה • אצל רביה"ק מקאמרנא הסתובבו תלמידים גדולים בעלי השגה • משפחת רביה"ק מקאמרנא קיבלו רשות מיוחדת מן השמים לנלות סתרי תורה • בודיטשוב וקאמרנא היתה לימוד הקבלה כלל גדול • ספרי רביה"ק ה'היכל הברכה' ז"ע הם הקדמה ושער ללימוד תורת הקבלה

מאמר ד' • ד' חלקי התורה ששורשם בד' עולמות אבי"ע.....כד

לאחר שהטא אדה"ר נחלקו הנשמות לשלושה דעות • ענין הנשמות הגדולות שיצאו מהקליפות • האר"ז' היה לו נשמת התנא רשב"י • תורת הפרד"ס נגד ד' עולמות אבי"ע • הלימוד בתורת הסוד יש לו אחיזה בעולם האצילות ולנשמת האר"ז

מאמר ה' • עובדות וענינים ממרן האר"ז'ל'.....ז

סיפור השתטחות מוהר"ו על קבריהם של אב"י ורבא • סיפור מהאר"ז' ז' ימים קודם שנפטר לחיי עולם הבא • סדר השתלשלות פטירת מרן האר"ז' • ענין מה שאמר האר"ז'ל' אם תזכו אני אבא לכם ואלמרכם • נשמת רביה"ק מהר"א מקאמרנא ז"ע היתה נשמת האר"ז' • גודל הייחודים שהיה מיוחד רביה"ק ה'היכל הברכה' ז"ע

מאמר א'

**לימוד זורה"ק וקברה
עם תינוקות ובחורים**

"היו לומדים עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזוהר"

נודעת זו בישראל דברי זקני רביה"ק **בעל היכל הברכה** זי"ע בעניין לימוד הזוהר הק' וכתבי האר"י בדור האחרון שהמינות והחושך גובר, שצריך ללמוד אף עם צעירים רכים בשנים זהר ותיקונים כדי שיתקיימו ביראתם.

וזל"ק בחיבורו '**נוצר חסד**' על מסכת אבות (פ"ד מ"כ): "ולו עמי שומע לי בדור הזה שהמינות גובר, **היו לומדים עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזוהר והתיקונים להגות בהם**, והיה יראת חטאו קודמת לחכמתו ויתקיים... וכן יש הרבה שוטים שבורחים מללמוד רזין של מרן האר"י וספר הזוהר, אשר הם חיינו".

"ולו עמי שומע לי בעקבות משיחא אשר הרע והמינות גובר, **היו שוקדים כל ימיהם ללמוד ספר הזוהר והתיקונים כתבי מרן [האר"י], בלול עם חסידות והקדמות של מרן הרב ישראל בעל שם [טוב] זצ"ל, והיו מבטלים כל גזירות רעות והיו ממשיכים שפע ואור... חיות אדם הישראלי תלוי בספר הזוהר ובכתבי מרן, ללמוד בקדושה ובשמחה ובנועם וביראה ואהבה, כל אחד לפי השגתו וקדושתו וכל ישראל קדושים**".

הדברים ברורים ונכונים לשעה ולדורות

והנה רבים וטובים משתוממים למשמע דברים אלו, היאך יתכן ללמוד דברים עמוקים אשר לאו כל מוחא סביל דא, ובפרט עם תינוק בן תשע שבקושי משיג בשכלו בתורת הנגלה.

אכן צריך לדעת כי כל דברי זקני הנ"ל הם ברורים כשמש בצהרים ומדוקדקים בתכלית ותורת אמת הם לשעה ולדורות, אמנם כדי לבאר דבריו הק' ולקרב אל השכל כדי לידע הדרך נלך בה, יש להרחיב בכונת דבריו בעניין הלימוד עם תינוקות בספר הזוהר הק'.

מהות ותוכן ספר הזוהר הקדוש

ראשית כל זאת צריך לדעת, כי רובא דרובא מספר הזוהר הקדוש, בנוי ומסוגנן מעין המדרשים שאנו מכירים, אלא שבזוהר הק' מובאים הדברים ביתר פנימיות וחמימות, 'מער ווארעמע ווערטער'. **ניתן לומר שקרוב לשלש-רבעי זוהר הק' הוא ממש תורת הנגלה,** כשכל עיקר הנושא הסובב את הזוהר הק' הוא 'קודשא בריך הוא ושכינתיה', ואילו במדרשים נכתבו הלשונות הללו בסגנון של 'הקב"ה וכנסת ישראל'.

וכמובן שיש קטעים עמוקים ביותר הידועים והמובנים רק לחכמי הנסתר, אבל על פי רוב הדברים פשוטים ומובנים כמעט לכל לומד ודורש.

עם זאת, חשוב לדעת כי לאו כל אדם זוכה להרגיש טעם וחפץ בלימוד הזוהר הק', והדבר תלוי הרבה ובעיקר בשורש הנשמה של האדם, כי יש נשמות אשר מקורן מעולמות שונות ורק מי שנמשך מעולם האצילות רואים אצלו משיכה עיקרית ללימוד חכמת הנסתר וכאשר יבואר הדבר להלן.

ללמוד עם תינוקות קטעי זוהר מובנים והמעוררים הנפש

ובכן יש לומר שהכוונה הפשוטה בדברי זקני ז"ל היא ללמד עם תינוק דברים מתוך הזוהר הק' שהוא יכול ומסוגל להבין בשכלו הרך, היינו אותם החלקים בזוהר המובנים בדרך הפשט ומלהיבים האדם לעבודת ה', ובפרט שיש בלימוד זה תועלת גדול לזיכון ולטהרת הנפש. אך בוודאי שאין הכוונה בדבריו שכבר צריך ללמד ילדים בני תשע את הקטעים העמוקים של הזוהר הקדוש שלא כל מוחא סביל דא, אלא לאלפו בינה באותם קטעים המובנים והם בהחלט שווים לכל נפש.

בשנות הבחרות עיקר הכל לעסוק בנגלות התורה

גם לגבי בחורים בוגרים מוטב יותר שלא יעסקו בלימוד הנסתר עדיין, כי זה מיועד יותר לאברכים אחרי החתונה. **ובאמת שבשנות הבחרות צריך להשקיע עיקר הכוחות בלימוד הנגלה וכפי שמונהג בכל הישיבות**, ולאחר שימלא כרסו בש"ס ופוסקים בשנות הבחרות, הנה כי כן יהיה ראוי לאחר נישואיו לבוא בשער תורת הנסתר.

וזה לשונו של המהרח"ו בהקדמה לספר 'עץ חיים': צריך שיהיה עמל בתורה פרד"ס שנאמר (ישעיה כז ה) או יחזק במעוזי. **ואל יחשוב שיגלו לו רזי התורה בהיותו ריק**, כדכתיב יהיב חכמתא לחכימין.

גם בספר **שער היחודים** (פרק ה) שהוא אחד מהשמונה שערים להרמ"פ שהם מהמהדורא בתרא, מבאר ומפרט האריז"ל כמה הנהגות ותנאים שצריכין להזהר בהן, ובין הדברים כותב שם **'גם עיקר הכל אל השגה שיעיין בהלכה'**.

ובשער המצות (פרשת ואתחנן) כתב וז"ל: גם בענין עסק ההלכה בעיון עם החברים, **ראיתי למורי זלה"ה מתגבר כארי בכח בעת שהיה עוסק בהלכה, עד שהיה נלאה ומזיע זיעה גדולה**, ושאלתי את פיו מדוע

טורח כל כך, והשיב כי הנה העיון לשבר הקליפות שהם הקושיות שיש בהלכה ההיא שאין מניחים לאדם להבין אותה, ולכן צריך האדם לטרוח ולהתיש כחו אז, כי לכך נקראת התורה תושיה, שמתשת כחו של העוסק בה, ולכן ראוי לטרוח ולהתיש כחו בהיות עוסק בהלכה.

ובהמשך שם כותב שמרן האריז"ל היה מעיין בכל הלכה והלכה ששה דרכים של פלפול כנגד ששת ימי החול, ואח"כ היה מעיין דרך שביעי ע"ד הסוד, כנגד יום השבת שאין בו קליפות, עיי"ש.

כאשר יעסוק בראשית שנותיו בנגלה יראה אחר כך ברכה בנסתר

דברים אלו אמורים לכל אחד ואחד וכן לאלו העוסקים בחכמת הנסתר, אך בפרט הם נחוצים לבחורים צעירים אשר חשקה נפשם לעסוק בתורת הנסתר, **שאל ידמו בליבם לעזוב בשנים אלו את חלק הנגלה שבתורה ולעסוק בנסתר, כי על פי רוב יצאו נקי גם בנגלה וגם בחלק הנסתר לא יעלה לימודם יפה,** כי קשה בשנים רכות אלו להשכיל ולהבין ענינים עמקים מכבשונם של עולם, ובפרט אם אינו עוסק בש"ס ופוסקים בשנות בחרותו.

ולכן הדרך אשר ילך בו הוא, להכניס כל כוחו ויהבו בלימוד הגמרא והלכה, אם בדרך עיון ופלפול או בדרך הפשט, ואז כאשר יבוא העת יבשיל ללמוד תורת הנסתר יראה ברכה בתלמודו.

וכאמור לגבי לימוד הזוה"ק, זה ודאי שיוכל לקבוע לו זמן מיוחד בכל יום או שבוע ללמוד בזה להתקדש ולהטהר, ולהתעורר בדיבורים הקדושים של ספר הזוה"ק.

מאמר ב'

דרך ושער רבאים בתורת הנסתר

הזמן המתאים ללמוד תורת הנסתר

כאשר יזכה זה החפץ ללמוד בתורת הנסתר - להקים בית בישראל, הנה כעת הוא הזמן הנכון לבוא בשער הלימוד הנעלה הזה. וצריך לדעת שכל כמה שיקדים ללמוד חכמה זו אזי תקבע בנפשו, כי אלו שמתחילים ללמוד החכמה בשנים המאוחרות יותר, אזי אין החכמה הזאת קונה שבייתה בליבם, והם פחות 'חיים' את הדברים והמושגים, וכדאיתא באבות (פ"ד מ"כ) הלומד ילד למה הוא דומה, לדיו כתובה על נייר חדש.

לא לחכות לגיל ארבעים

אך אמנם ידוע אזהרת הקדמונים שלא לעסוק בקבלה בטרם ימלאו ארבעים לבינה, הנה כנגד זה ישנם הרבה גדולי עולם שהתירו לעצמם ללמוד קבלה הרבה לפני גיל הארבעים, וכבר התיר זאת רביה"ק **מהרצ"ה מזידיטשוב** זי"ע, וכן זקה"ק רבינו **מהרי"א מקאמרנא** זי"ע אשר מרחיב בכל ספריו על דבר החובה לעסוק בחכמה זו מגיל צעיר.

ובכלל יש לומר בדרך צחות, שאם האריז"ל היה ממתין לעסוק בנסתר רק בגיל ארבעים, לא היינו זוכים לגילוי אורו הבהיר והנשגב,

שהרי ידוע שנפטר בגיל שלושים ושמונה, וכך גם רבנו הרמ"ק זי"ע שהסתלק בגיל ארבעים וחמש, ובוודאי נכנס לעולמה של תורת הנסתר כבר בגיל צעיר, שהרי זכה לחבר כמה וכמה חיבורים גדולים ועמוקים בתורת הקבלה.

ולכן אלו שמרגישים משיכה אמיתית ללמוד בחכמה זו ודאי שלא ימתינו לגיל ארבעים כי המציאות היא, שכל מי שהתחיל ללמוד חכמה זו בגיל צעיר, זכה והיא נשארה אצלו לאורך ימים ושנים מתוך חיבור והתקשרות, ומי שנכנס לכך רק בגיל מאוחר יותר, פני הדברים כבר אחרת לגמרי.

ראשית צריך ללמוד את ספר 'שער הקדושה'

והנה כל אברך צעיר שרוצה לעסוק בחכמה זו, ראשית עליו ללמוד ביסודיות את הספר '**שער הקדושה**' להרח"ו ויטאל שהוא הקדמה ללימוד תורת הנסתר.

ספר 'שער הקדושה' מכיל בקרבו ארבעה חלקים. שלשת החלקים הראשונים נחשבים לספר מוסר ומיוסד על פי קבלה, אבל כל אחד ואחד יכול ומסוגל ללמוד בהם. החלק הרביעי כבר כולו עוסק בעניינים עמוקים ונעלמים בחכמת הנסתר, ואותו אף פעם לא הדפיסו משום כך. אולם כהיום זכינו וכבר מדפיסים אותו כמעט כולם יחד עם כל הכרכים של 'שער הקדושה'.

כלל גדול שלא לשטות את עצמו

אכן כלל גדול צריך לדעת שלא לשטות עצמו ח"ו, שאם אינו רואה ברכה בלימודו ואינו מוצא טעם בה ידע נאמנה כי אין חכמה זו מיועדת עבורו, וילך ויעסוק בשאר חלקי התורה.

ודבר זה מובא **בזוהר הק'** שאפשר לראות זאת בחוש כי מי שאינו ראוי וזכאי לכך, אינו מסוגל ללמוד את תורת הנסתר אפילו אם ירצה מאד, כי הלימוד עצמו ידחה אותו ממנו.

ולכן זה הטעם **שיש להדפיס ולהפיץ את כל מה שאפשר מתורת הקבלה**, כי בכל אופן מי שאינו ראוי וזכאי לכך, לא יוכל לבוא בשערים אלו, ומאידך יש לתת את הדרך והאפשרות לאותם יחידי סגולה הראויים לכך, שיוכלו ללמוד את אשר ליבם חפץ.

לא כל אחד נמשך ללימוד תורת הנסתר

ודבר זה רואים בחוש בשיעורים שאנו זוכים למסור כבר שנים רבות בישיבת 'נשמת שלום', שהם מיועדים לאברכים בני עלייה בלבד שהם נמשכים ללימודים אלו מעצמם ומטבעם, אבל אין צורך לבחור ולברור את הבאים לשיעורים הללו, **כי מי שנמשך לכך מגיע מעצמו ורגליו מוליכות אותו לכאן**, ואילו מי שלא נמשך לזה גם אם יבוא בתחילה וינסה למצוא את דרכו לתוך עולמה הנסתר של תורתנו הקדושה, עד מהרה ימצא את עצמו בחוץ והדברים ידועים.

הרמב"ם (הלכות יסודי התורה פ"ד הי"ג) אכן כותב שתורת הנסתר היא חלק אחד בלתי נפרד מהתורה הקדושה, לכן באמת אשרי חלקו של זה הזוכה לעסוק בקדשי קדשים אלו מתוך התחברות ומתוך הנאה מעצם הלימוד, אבל בוודאי שלא יתבעו את האדם בשמים ממעל מדוע לא עסק בחלק זה של התורה אם אינו מצליח להתחבר לכך, שהרי אפילו על תורת הנגלה אי אפשר לבוא בטענות למי שאינו מצליח ללמוד.

מי שנמשך ללימוד ראוי וזכאי לכך

כללו של דבר: בלימוד זה יכול להשתתף רק מי שמצליח להתחבר מעצמו שאז מתגלה כי מעצם טבעו ושורש נשמתו הוא ראוי וזכאי

לכך, ומי שלא זכה לכך, אין עליו שום תביעה וטענה, אלא כל אחד לפום דרגא דיליה ולפי המתנה שקיבל מן השמים.

ואכן כשרואים אברך צעיר ואפילו בחור [וכאמור לעיל שבחורים עדיף שלא יעסקו בזה לכתחילה, אך תמיד יש יוצא מן הכלל, שאם בחור נמשך אחר זה במשיכה פנימית ואמיתית בודאי שטוב שיתחיל ללמוד קצת בספרים כדי שיקבל מעט מושגים בתורת הנסתר, אך אין זה הוראה לכלל] שנמשך ללימוד קדוש זה, יש לשמוח בכך ולעודדו על שזכה להתחבר ללימוד תורת הסוד שסגולתו וקדושתו לאין ערוך.

אולם, לעומת זאת, מי שאינו נמשך לזה מכל סיבה שהיא, אל לו ליפול ברוחו אלא להבין ששורש נשמתו אינה מגעת מהמקום בו נמשכים ללימוד הנסתר, ולכן בוודאי ימצא את סיפוקו הרוחני בחלקים האחרים של תורתנו הקדושה.

ומסופר על **האלשיך הק'** זי"ע שהגיע לשמוע את שיעורי **האריז"ל** בתורת הנסתר והיה נרדם תיכף ומיד, עד שאמר לו האריז"ל כי משורש נשמתו אינו נמשך ללימוד זה ועליו לעסוק בחלקי התורה האחרים של פרד"ס.

מי ששורשו באצילות נמשך אחר לימוד הקבלה כי שם שורשו

וכדי להבין הדבר בעומק יותר, לגבי שורשי הנשמות שנמשכים ללימוד תורת הנסתר, הנה רבינו **חיים ויטאל** זי"ע מביא על רבו **האריז"ל** שהייתה לו נשמת התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי (שער הגלגולים הקדמה לח), כפי שמצינו ב'**אידרא רבא**' שכולם התיישבו על מקומותיהם והאריז"ל ישב על מקום רשב"י אשר נשמתו היתה מ'זיהרא עילאה', שהן מהנשמות הגדולות שעלו למעלה בעת חטא אדם הראשון (ראה לקמן אות ד בהרחבה).

והנה יש ארבעה חלקי התורה הנקראים פרד"ס, והוא **פשט, רמז, דרוש, סוד**, שהם כנגד ארבעת העולמות: **אצילות, בריאה, יצירה, עשייה**. והנה, האדם הלומד תורה אם בפשט אם ברמז וכו', מתקשר עם העולם אשר שם שורש לימודו, כי באצילות שם הוא שורש תורת הסוד, ובבריאה שם הוא שורש תורת הנגלה, ויצירה הוא דרוש ועשייה הוא רמז, וזה האדם העוסק בתורת הסוד יש לו אחיזה בעולם האצילות, אמנם כי באצילות יש כמה דרגות שיש אצילות דבריה ואצילות דיצירה וכיו"ב.

מי שלומד בתורת הסוד מתקשר לנשמת האריז"ל

ממילא, **האדם שלומד בתורת הסוד מתקשר לנשמת האריז"ל שהיא מעולם האצילות**, והאריז"ל לא רק שלמד בתורת הנסתר אלא שגילה סודות חדשים ורזין דרזין, ובספר הזוהר הקדוש יש הרבה דברים סתומים שלא הבינום עד אז והאריז"ל גילה וביאר אותם.

לכן, זה הלומד בתורת הסוד יש לו אחיזה בעולם האצילות ולנשמת האריז"ל והרשב"י, וכן אלו הלומדים כפי שורש נשמתם בשאר חלקי התורה פשט רמז דרוש יש להם אחיזה בעולם המכוון כנגד החלק ההוא שלומד, ומתדבק באותן הנשמות שעסקו בחלק הזה שבתורה, ומשם ממשיך חיות אליו.

מאמר ג'

דרך הבער שם טוב מושתתת על פי דרך האריוז"ל

סיבת המניעה ללימוד בתורת הנסתר

ישנם רבים וטובים אשר מבעלי הנפש המה, אשר חפצים באמת לעסוק בתורת הנסתר, אך משום מה יש להם חשש ורתיעה מלעסוק בחכמה זאת, ולכאורה הסיבה הפנימית לדבר, כי הלימוד הזה ובעיקר הידיעות שמקבלים על ידי הלימוד, מביאים את האדם לגלות חיובים שונים וכוונות שונות שלא ידע עליהן עד כה ולקבלם על עצמו.

המציאות מוכיחה שכל הליכות החיים משתנות על ידי לימוד הנסתר

אבל באמת המציאות מוכיחה שכל הליכות החיים משתנות על ידי לימוד הנסתר. כל קיום המצוות נעשה באופן מרום ועילאי, כי כעת הוא יודע ומבין בדיוק מה נדרש ממנו במעשה המצוה ומה הוא פועל ועושה על ידי קיום המצוה.

מי שזוכה להיכנס לתוך תורת הנסתר ולהפיק לקח טוב בידיעות ובמעשים, ניגש אחרת לגמרי לכל מעשה טוב ולכל מצוה שהוא מקיים, כי באמת כל התורה הקדושה כולה אפופה ומכוסה ברזין דרזין עד בלי סוף, ורק על ידי הידיעות שמקבלים בלימוד תורת הסוד אפשר להבין באמת את תפילות השבתות והימים-טובים, את

כוונות הנענועים בחג הסוכות ואת הכוונות של ספירת העומר מידי לילה בימי העומר, ובעצם כל הערכים של האדם מתרוממים יחד אתו כלפי מעלה והוא נעשה הרבה יותר קרוב ומקושר להקב"ה.

הסיפוק הגדול שיש לאלו שזוכים להבין את מה שהם לומדים במושגים ובידיעות, הוא אין לתאר ואין לשער.

ולכל אלו הנרתעים לבוא ולהיכנס לתוך לימוד זה, עליהם לדעת כי תורת הסוד הוא לא משהו זר ונפרד מאיתנו, כי אם חלק בלתי נפרד הוא מהתורה הקדושה, ולכן ישנה זכות מיוחדת לאלו הזוכים לעסוק בחלק זה של התורה ולעלות מעלות רמות.

כל דרך הבעל שם טוב בנוי על פי תורת הנסתר

ובפרט צריך לדעת שכל דרך הבעל שם טוב בנוי על פי תורת הנסתר, וכל מי שמעיין והוזה בספרי החסידות רואה שהם בנויים בעיקרם על פי יסודות תורת הקבלה, כי כל ה'חסידישע רעיונות' וכל ספר 'בעל שם טוב' על התורה בנוי ומיוסד על רעיונות מחכמת הנסתר, וכמעט שאי אפשר לירד לעמקם של דברים מבלי לדעת את תורת הקבלה.

שיטת רבוה"ק ללמוד תורת הנסתר לכתחילה על הסדר

ובעצם זו היתה שיטתו של רביה"ק מהרצ"ה מזידיטשוב זי"ע, שהיות וכל דרכי ומנהגי והליכות החסידים ואנשי המעשה בנויים על תורת הקבלה, אם כן צריכים לעסוק בתורת הנסתר לכתחילה על הסדר, ולא רק להוציא כמה וכמה דברים ועניינים מתוכה ורק בהם לעסוק, כי אם מכירים את חכמת הנסתר רק על ידי שימוש ומנהג בקטעים

מסוימים בלבד, אפשר לבוא לידי טעות ותקלה כי לא מכירים ולא יודעים את כל המרחב העצום של תורה שלימה זו, אבל אם לומדים קבלה על הסדר אפשר לדעת את יסודי הדברים ובעיקר את שורשם האמיתי, וכך לנהוג על פיהם כדת וכדין.

דרך ושיטה זו המשיך אצל תלמידו המובהק, זקני רביה"ק בעל **'היכל הברכה'** זי"ע, אשר בכל ספריו מעורר שוב ושוב לעסוק בזוה"ק ובכתבי האר"י.

לשון רביה"ק **'היכל הברכה'** זי"ע על החובה לעסוק בתורת הנסתר

וכך כותב בספרו **'היכל הברכה'** (פרשת עקב): "בדור הזה האחרון, מי שאינו עוסק בספר הזוהר ותיקונים וכתבי מרן האר"י, שהם חיים ממש לנפש, בלולה במקרא ובמשנה ובתלמוד ופוסקים, ידע נאמנה שכל תורתו שעוסק הוא משפה ולחוץ, כדואג, ואין לו עסק בחיים והארה לנפש, והוא כולו טעות ורמאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם, להיות רב וראש גדול הדור ולהשתרר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק בחיים..."

"בדור הזה האחרון אי אפשר להמשיך שכינתא עליונה אלא על ידי הזוהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד שנאמרו ברוח הקודש, ובדור הזה מי האיש החפץ חיים אוהב ימים מבלי לבלות יום בלתי קדושה לראות טוב עוה"ב בעולם הזה, ידבק בספר הזוהר ובכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד שנאמרו ברוח הקודש".

הסיבה שלא מצינו אצל שאר צדיקי החסידות שעסקו בתורת הנסתר

ברם גם זאת צריך לדעת והדבר ידוע ומפורסם, כי הרבה מאד צדיקים במשך כל הדורות היו לומדים ועוסקים בתורת הקבלה,

אלא שהם לא עסקו בכך ברבים כמו צדיקי בית זידיטשוב וקאמרנא, משום שלא תמיד היו להם חסידים הראויים לכך. לפעמים היו צדיקים שהציבור שהגיע אליהם להסתופף בצילם היה יותר בבחינת 'המון עם' שלא השכילו לרדת לעומקם של דברים גבוהים כאלו, ולכן העדיפו אותם צדיקים לעסוק בנסתר בינם לבין עצמם.

אך לאמיתו של דבר, כל הצדיקים לדורותיהם ביקשו לנהוג כך, שהרי כל מנהגי וענייני החסידות בנויים על יסודות הקבלה. המנהגים, הרעיונות, הנוסחאות, ההליכות של דרך הבעש"ט זי"ע, הכל מגיע מספר הזוהר הקדוש וכתבי האר"י, אלא כאמור הכל היה תלוי בציבור שהסתופפו בצילם והלכו לאורם.

תורת הצדיק תלוי לפי העם שמסתופף אצלו

ניתן לראות אצל כמה וכמה צדיקים שהיו אומרים את דברי תורתם בענייני קבלה ונסתר, אבל אצל בנם שעלה לשבת על כס ההנהגה והמשיך להנהיג את העדה, כבר לא נשמעו רעיונות כאלו בחכמת הקבלה.

והסיבה לזאת כי בעוד האב הגדול ידע כי הוא יכול לדבר עם החסידים בעניינים טמירים ונעלמים אלו, הרי שאצל הבן הממשיך כבר נרשמה ירידת הדורות והוא ראה שלפני המון העם הנאספים אצלו, לא יוכל לעסוק בדברים אלו כי הם לא יבינו הכא במאי עסקינן.

זוהי הסיבה העיקרית מדוע ראינו צדיקים רבים שעסקו בתורת הקבלה בינם לבין עצמם בלי לשתף בכך את קהל עדתם, כי לפי ראות עיניהם הבינו והסיקו שלא יהיה להם עם מי לדבר בעניינים נשגבים כאלו שלא כל אחד ראוי לבוא וליטול את השם.

לעומת זאת, אותם צדיקים שהיו להם חסידים בעלי מדרגה ואנשי אמת מהדרגה העליונה, הם יכלו לעסוק בנסתרות לפנייהם ולהשמיע בדברי תורתם עניינים עמוקים אלו.

ספרי החסידות בדורות הראשונים מלאים בעניני קבלה

אפשר לראות זאת בכל ספרי החסידות ובעיקר אצל ראשוני תלמידי מרן **הבעש"ט הק' זי"ע**, כדוגמת הרה"ק **המגיד ממעזריטש זי"ע**, הרה"ק **ה'אוהב ישראל' מאפטא זי"ע**, **המגיד הק' מקאזניץ זי"ע** בספרו 'עבודת ישראל' והרה"ק **הרבי מלובלין זי"ע** ועוד, שכל ספריהם מלאים בעניני קבלה.

הסיבה לכך היא כדברינו האמורים, כי בדורות הראשונים עוד לא היה כל כך מצוי שיגיעו חסידים פשוטים מתוך המון העם אל הצדיקים, אלא בעיקר היו אלו חסידים בעלי מדרגה ובני עלייה שנסעו להסתופף בהיכלי הצדיקים, לכן היה לאותם צדיקים מה ולמי למכור את המטמוניות ומרגליות שבפנימיות התורה.

אולם ברבות השנים כשהחלו להתרבות המון העם וגם אנשים פשוטים ביותר הגיעו לחצרו של הצדיק, כבר לא היה להם אל מי ועם מי לדבר בקדשי קדשים אלו, לכן כבר רואים אצל הצדיקים מהדורות המאוחרים יותר שעסקו בכך פחות בהרבה.

אצל רבוה"ק מקאמרנא הסתכבו תלמידים גדולים בעלי השגה

והנה חצר קאמרנא היתה בנויה לכתחילה יותר בסגנון של 'חבורה', לא כשאר החצרות שהיו בנויות עם מנהיג ועדה, אלא היו הרבה תלמידים מבקשים ודורשי ד'. לכן גם היו בקאמרנא הרבה פחות אנשים שאינם ראויים לעסוק בתורת הנסתר, כי כל מי שהגיע

לקאמרנא ידע מראש שכאן יש דרישות גבוהות מאד והשגות עליונות בתורת הקבלה שלא כל אחד יכול לעמוד בהן, לכן יכלו צדיקי בית קאמרנא לעסוק בנסתרות יחד עם תלמידיהם, כי רק אלו שאכן היו 'בר הכי', הגיעו לשם.

משפחת רבוה"ק מקאמרנא קיבלו רשות מיוחדת מן השמים לגלות סתרי תורה

ודברים מופלאים אודות לימוד תורת הקבלה אצל אבוה"ק זי"ע כתב זקני רביה"ק בעל **'דמשק אליעזר'** זי"ע בספרו בן ביתי (תהלים טז, 1): **"אדומו"ר זלה"ה [רבינו צבי] מזידיטשוב** שבזכותו זכינו למעט מזעיר לדברי סתרי תורה, וכמו שכתבו על רבנו אלוקי **רבי חיים וויטאל** זלה"ה, שרבנו אלוקי **האר"י** זלה"ה לא בא לעולם הזה אלא לגלות רזי וסתרי תורה לרבי חיים וויטאל זלה"ה, כן אנחנו רשאים לומר **שרבנו מזידיטשוב לא בא לעולם אלא להרים כח התורה לכל דורנו ומשפחותינו**, כי שאר צדיקי הדור עושין הסתרה לסתרי תורה, ואנחנו בעזרת השי"ת נגלו כל ימינו מצפוני לבנו כפי שקיבלנו מאמו"ר [בעל 'היכל הברכה'] זלה"ה ומרבנו מזידיטשוב...

"לזה משבח אני את רבנו הקדוש מזידיטשוב שזכינו מכוחו למקצת רזי תורה, ואמרת **"ה' מנת חלקי"**, רצה לומר, הקב"ה נתן לי חלק רזי התורה במתנה, כי אני בעצמי בוודאי לא זכיתי לזה... ואתה הקב"ה תומך גורלי שנתת נשמתי במשפחה זו, **שהם רשאים לגלות מצפוני רזי התורה הקדושה**".

בידיטשוב וקאמרנא היתה לימוד הקבלה כלל גדול

ואכן זו הדרך וזו העיר בידיטשוב ובקאמרנא, שבעוד שבשאר חצרות כמעט ולא עסקו בתורת הנסתר בהתגליא, ואפילו שכן הרי

שהיו מסתירים זאת בכמה מלבושים, אמנם בזידיטשוב וקאמרנא עסקו ודיברו בתורת הקבלה יותר מאחרים, כי הם ביקשו לעסוק וללמוד את תורת הנסתר באופן רשמי וברור ולא בעקיפין, כי כאמור בלא זה כמעט ואי אפשר להבין את דרך ותורת הבעל שם טוב זי"ע.

ספרי רביה"ק ה'היכל הברכה' זי"ע הם הקדמה ושער ללימוד תורת הקבלה

והנה בדורנו זה - דור האחרון, כל הרוצה לבוא ליטול את השם יבוא ויטול, שיש כהיום הצע גדול של ספרי קבלה וכתבי האר"י, שנדפסו בדפוסים נאים, ולחלקם יש גם פירושים וביאורים כדי לקרב הדברים אל השכל, ובעיקר כדאי ונכון לעסוק בספרי זקני רביה"ק **בעל 'היכל הברכה'** זי"ע שהם מלאים בהקדמות וביאורים להבאים בתורת הקבלה ובתורת הבעל שם טוב זי"ע.

ובפרט בספרו '**נוצר חסד'** על אבות, וביותר בספרו '**נתיב מצותיך'** שזכינו שיצא לאור עם פירוש מורחב ומקיף מאוד השווה לכל נפש, אשר בזה הספר סידר זקני ז"ל כללים ויסודות גדולים כהקדמה ושער ללימוד תורת הקבלה, וכל מי שעוסק בזה הספר מקבל טעם ודרך ישירה בלימוד תורת הנסתר.

מאמר ד'

ד' חלקי התורה
ששורשם בד' עולמות אבי"ע

לאחר שחטא אדה"ר נחלקו הנשמות לשלושה דרגות

איתא ממרן האריז"ל (שער הגלגולים הקדמה ז) דבתחילה נכללו כל נשמות ישראל באדם הראשון, ולאחר שחטא נחלקו הנשמות לשלושה דרגות, חלק מהנשמות עלו למעלה ונקרא זיהרא עילאה, וחלק מהנשמות נשארו אצלו, וחלק גדול של הנשמות נפלו למטה לעומק הקליפות רח"ל. והעבודה שלנו היא להעלות את אותן הנשמות, ועל ידי כל מצוה שעושה בר ישראל הוא מעלה עוד ועוד נשמות מהקליפות.

ענין הנשמות הגדולות שיצאו מהקליפות

וענין זה מצינו גם אצל רבי חנינא בן תרדיון, דאיתא ממרן האריז"ל בלקו"ת (וישלה) עה"פ 'והארץ הנה רחבת ידי' (בראשית לד כא), וז"ל: דע כי רבי חנינא בן תרדיון גלגול ניצוץ הטוב של שכם בן חמור וכו', לכן רחב"ת ר"ת ר'בי ח'נינא ב'ן ת'רדיון עיי"ש. וכן איתא ממרן האריז"ל (שער הגלגולים הקדמה טו) על נשמת אברהם אבינו שיצא ממקומות לא טובים. וכל זה נעשה על ידי שעושים מצוות ומעשים טובים.

האריז"ל היה לו נשמת התנא רשב"י

והנה מהרח"ו מביא על רבו האריז"ל שהיתה לו נשמת התנא רשב"י, וכמו שכתב בשער הגלגולים (הקדמה לח) שפעם אחת הלכו למקום

שנתחבר האידרא רבא וכולם נתיישבו על מקומותיהם, והאריז"ל ישב על מקום רשב"י. כי נשמתו היתה מ'זיהרא עילאה', שהם מהנשמות הגדלות שנסתלקו מאדה"ר כשחטא.

תורת הפרד"ס נגד ד' עולמות אבי"ע

והנה ידוע **משער הגלגולים** (הקדמה יז), שיש ד' חלקי התורה הנקרא פרד"ס והוא פשט רמז דרוש סוד, והם כנגד הד' עולמות אצילות בריאה יצירה עשייה, ואיש הישראל הלומד תורה אם בפשט אם ברמז וכו', מתקשר עם העולם ששם שורש לימודו, כי באצילות שם הוא שורש תורת הסוד, ובבריאה שם הוא שורש תורת הדרוש, ויצירה הוא תורת הרמז, ועשייה הוא תורת הפשט. וזה האדם העוסק בתורת הסוד יש לו אחיזה בעולם האצילות, אמנם כי באצילות עצמו יש ד' עולמות פרטי אצילות דבריהא ואצילות דיצירה וכו'.

הלומד בתורת הסוד יש לו אחיזה בעולם האצילות ולנשמת האריז"ל

עכ"פ האדם שלומד בתורת הסוד מתקשר לנשמת האריז"ל שהיא מעולם האצילות, והאריז"ל לא רק שלמד בתורת הנסתר אלא שגילה סודות חדשים ורזין דרזין, ובספר הזהר יש הרבה דברים סתומים שלא הבינום עד אז, והוא ז"ל גילה וביאר אותם. וזה הלומד בתורת הסוד יש לו אחיזה בעולם האצילות ולנשמת האריז"ל וכדאמרן, וכן אלו הלומדים כפי שורש נשמתם בשאר חלקי התורה פשט רמז דרוש יש להם אחיזה בעולם המכוון כנגד החלק ההוא שלומד, ומתדבק באותן הנשמות שעסקו בחלק הזה שבתורה, ומשם ממשיך חיות אליו.

מאמר ה'

עובדות וענינים
ממרן האריז"ל

סיפור השתטחות מהרח"ו על קבריהם של אביו ורבא

הזכרנו הענין לילך על קברי צדיקים, והנה האריז"ל היה שולח תלמידו מהרח"ו על קברי צדיקים, ונאמר מה שכתב מהרח"ו בשער הגלגולים (הקדמה לח) בענין זה, וז"ל שם: ערב ר"ח אלול שנת השל"א שלחני מורי ז"ל, למערת אביו ורבא, ושם נשתטחתי על קבר אביו זלה"ה, ויחדתי יחוד תחלה של הפה וחוטם דעתיקא קדישא, ונפלה עלי שינה ואיקץ ולא ראיתי דבר. אח"כ חזרתי ונשתטחתי פעם אחרת על קבר אביו עצמו, ויחדתי היחוד שכתוב מכתיבת יד מורי עצמו. ובהיותי מחבר ומשלב אותיות יהו"ה אדנ"י כנודע, נתערבה מחשבתי, ולא הייתי יכול לחברם, ואחדל מלחשוב בחבור ההוא.

ואז נתדמה אלי במחשבתי כאלו קול אומר לי חזור בך חזור בך פעמים רבות, והייתי מחשב בדעתי לומר, הנה זהו לשון עקביא בן מהללאל אל בנו כנודע (עדיות פ"ה מ"ז), ואז חזרתי לחשוב בחבור ההוא וגמרתיו, ואז נדמה במחשבתי, כאלו אומרים לי, אלהים יראה לו השה לעולה בני, ובאלו היו מבארים לי פירוש, והוא, כי מה שהייתי דואג על שלא הועלתי ביחוד הא' שאינו כן, אמנם הועיל והצלחי לפני השי"ת, וזהו וכו'.

והנה כל זה נתדמה לי אז במחשבתי, ואחר כך נפלה עלי חרדה ורעדה גדולה עד מאד בכל איברי, וידי רועדות זו לזו, גם שפתי היו רועדות דבר גוזמא, ומתנועעות במהירות ובתכיפות ובמרוצה גדולה, וכאלו קול היה יושב על לשוני בין שפתי, והיה אומר במרוצה גדולה יותר ממאה פעמים בלשון, מה אומר, מה אומר, ואני הייתי מחזיק את עצמי ואת שפתי שלא לנענעם ולא יכולתי גם להשקטים כלל, ואח"כ חשבתי לשאול על החכמה ואז היה הקול מתפוצץ בפי ובלשוני ואומר החכמה החכמה יותר מעשרים פעמים.

ואח"כ חזר ואמר, החכמה והמדע, החכמה והמדע, עד כמה פעמים. ואח"כ חזר ואמר החכמה והמדע נתון לך. ואח"כ חזר ואמר החכמה והמדע נתון לך מן השמים, כידיעת ר' עקיבא. ואח"כ חזר ואמר, ויותר מר' עקיבא. ואח"כ אומר, וכרב ייבא סבא, ואח"כ אומר, ויותר מרבי ייבא סבא. ואח"כ אומר שלום עליך, ואח"כ אומר מן שמיא משדרין לך שלמא. וכל זה היה במהירות גדול, דבר נפלא פעמים רבות בהקיץ, ואני נופל על פני, משתטח בכוח של אביי. ואחר כך הלכתי אצל מורי ז"ל ואמר לי נתעלית מאוד.

רואים מכאן שהיה לו למהרח"ו עליה גדולה במה שנשתטח על קברם של אביי ורבא שנתדבק בנשמתם בשליחות רבו האריז"ל. בהמשך שם מביא עוד שהאריז"ל שלח אותו על קברו של רבי ינאי ועוד תנאים ואמוראים לשאול אותם כמה ענינים של הבנה בקבלה, ומובא שם שהם ענו לו על זה, ומכל זה נמצאנו למדים על גדולת האריז"ל כמה היה כוחו וקדושתו.

סיפור מהאריז"ל ז' ימים קודם שנפטר לחיי עולם הבא

עוד איתא שם **בשער הגלגולים** (הקדמה לח) וז"ל: ועתה אכתוב, מה שהגיד לי מורי ז"ל, ז' ימים קודם שנפטר לחיי עולם הבא. ודע, כי מן

השעה הראשונה שדבר עמי א"ל שאזהר מאד שלא אגלה עניינו של השגתו וידיעתו לבני אדם, לפי שהוא לא בא רק לתקן אותי בלבד ואח"כ על ידי יתוקנו אחרים, והתרה בי שאם אגלה עניינו, שימשך נזק גדול לו ולי ולכל העולם כלו. ונתגלגלו הדברים שמורי ה"ר משה אלשיך נר"ו, ידע הדברים, וגזר עלי שאגיד לו הענין, ומכח גזרתו הוכרחתי לגלות לו, ואז משם ואילך נתרבו הנכנסים בבית מורי ז"ל, ואני הייתי חושב שעשיתי מצוה גדולה לזכות כל אותם שהיו חוזרים בתשובה. ופעמים רבות היה מורי ז"ל מוכיח אותי על זה, שלא היה לו פנאי ללמוד עמי מרוב הנכנסים, והיה אומר לי, הלא אתה גרמת כל זה שיכנסו כל אלו, ואני איש עניו, ואע"פ שנמשך לי נזק מענין זה, איני יכול לדחותם וכו'.

סדר השתלשלות פטירת מרן האריז"ל

עוד איתא שם (הקדמה לט) על פטירת האריז"ל וז"ל: ספר לי ה"ר יצחק הכהן ז"ל, כי בעת פטירת מורי ז"ל, כשיצאתי מאצלו, נכנס הוא אצלו, ויבכה לפניו ויאמר, וכי זו היא התקוה שהיינו כלנו מתאווים בחייך, לראות טובה ותורה וחכמה גדולה בעולם וישיבהו אלו מצאתי אפילו אחד בלבד צדיק גמור בכם, לא סלקוני מהעה"ז קודם זמני, ועודנו מדבר עמו, שאל עלי ואמר היכן הלך חיים, וכי בשעה כזאת הלך מאצלי, ויצטער מאד, והבין מדבריו כי היה ברציני למסור לו איזה דבר סתר, אז אמר לו מה נעשה מכאן ואילך, ויאמר תאמר לחברים משמי שמהיום והלאה לא יתעסקו כלל בחכמה זו שלמדתי, כי לא הבינו אותה כראוי, ויבאו ח"ו לידי כפירה ואבוד נפש.

ואמנם הרח"ו לבדו יעסוק בה לבדו בלחישה בסתר, ויאמר וכי ח"ו אין עוד לנו תקוה, ויאמר לו, אם תזכו אני אבא לכם ואלמדכם, ויאמר לו איך תבא ותלמדנו אחר שאתה נפטר עתה מהעה"ז, ויאמר לו אין

לך עסק בנסתרות, איך תהיה ביאתי לכם, אם בחלום אם בהקיץ, אם במראה, ותכף א"ל קום צא מהר, כי אתה כהן, והגיע זמני, כי אין פנאי להאריך בשום דבר, ויצא מהר, וטרם שיצא ממפתן הבית, פתח פיו, ויצאה נשמתו בנשיקה זלה"ה, ע"כ.

ענין מה שאמר האריז"ל אם תזכו אני אבא לכם ואלמדכם

והנה מה שאמר רבינו האריז"ל אם תזכו אני אבא לכם ואלמדכם וכו', הכוונה דאיתא **בזהר** הקדוש פרשת עקב (ח"ג רעג.) 'דור הולך ודור בא' (קהלת א ד) ואוקמוה רבנן אין דור פחות משישים רבוא, ועוד אוקמוה הדור שהולך הוא הדור שבא, לקיים מה שנאמר (שם) 'מה שהיה הוא שיהיה' (ר"ת משה) עיי"ש ובדף רט"ז ע"ב. והיינו שבכל דור ודור נמצא נשמת האריז"ל באתגליא או באתכסיא לפי זכות הדור ההוא, וכמו נשמת משה רבינו שאמרו עליו **בתיקונים** (דף קיב.) דאתפשטותיה הוא בכל דרא ודרא, ובכל צדיק וחכם דמתעסק באורייתא. וכדמצינו בגמרא כמ"פ (שבת קא: סוכה לט. ועוד) הלשון על אמוראים משה שפיר קאמרת, וכן הוא בכל גדולי וצדיקי עולם באים להאיר את העולם בכל דור ודור ואכמ"ל, השי"ת יזכנו להכירם.

נשמת רביה"ק מהרי"א מקאמרנא זי"ע היתה נשמת האריז"ל

והנה ידוע שנשמת רבינו הקדוש מרן **מהרי"א מקאמרנא** זיע"א העידו בו רבים ושלמים שהיתה בו נשמת האריז"ל, וכדאיתא ברמיזא בהקדמת ספרו **היכל הברכה** שהעידו עליו בזה הרה"ק רבי **נפתלי מראפשיץ** זי"ע והרה"ק רבי **ישראל מרוזין** זי"ע ועוד, וגם הצדיק הקדוש שנתגלה להרה"ק רבי **הלל מקולמא** זי"ע בליל פסח, שגילה הרבה נשמות צדיקים שבדורו, אמר שנשמת רבינו הקדוש מהרי"א מקאמרנא זי"ע היה בו נשמת האריז"ל.

גודל הייחודים שהיה מיוחד רביה"ק ה'היכל הברכה' זי"ע

ובענין זה נעתיק מה שכתב בנו רביה"ק מהרא"צ מקאמרנא זי"ע בספרו הקדוש '**בן ביתי**' על התורה פרשת משפטים (דף קכ"ה טו"ב), "שמעתי מאמרו"ר הרב הקדוש איש אלקים זלה"ה, בשם מרן הבעל **שם טוב** שהיה מספר מעשה זו, שבעיר בראד יש בית הכנסת אחת ששם יש השראת השכינה תמיד בלי הפסק וכו', ואחר כמה דורות עמדו רשעים ובטלום וכו', והיתה השכינה מקוננת האיך איזה מקום תשרה וכו', ויצא כרוז מלמעלה יש לקב"ה בן יחיד בעולם העשיה ורבי **איציקל דראביטשער** נקרא וכו', שם תלך השכינה להשרות עליו, ע"כ סיפר מרן הבעש"ט".

וכתב רבינו מהרא"צ זי"ע שם: "וזה שאמר הכתוב הקדוש 'ואם לבנו ייעדנה' כלומר **שתמצא בעולם הזה בכל דור ודור צדיק כזה שמיחד יחודים קדושים בכל עת ובכל שעה כמו אמרו"ר זלה"ה ע"כ והבן**".

והנה כל זה שאמרנו הוא כטיפה מן הים מגדולת האריז"ל, ויעזור ה' שכל העוסקים בתורתנו יזכו להתדבק בנשמת הצדיק, ויוכלו לפעול כל הישועות הטובות, רפואות וישועות הצלחה ברכה ונחת, ונזכה בקרוב לבניין בית מקדשינו ותפארתינו, ובא לציון גואל במהרה בימינו אמן.

